

TEMPLUM TRI-UNITATIS.

AZ AZ:

SZENT-HÁROMSÁG'

EGY ISTEN' TEMPLOMA.

AVAGY

OLY SZENT TANÍTÁS AZT MEG ELŐZŐ 's
KÖVETŐ ÉNEKLÉSEKKEL, KÖNYÖRGÉSEKKEL,
És HÁLÁ-ADÁSOKKAL EGYBE, MELLYEK-
NEK ELMONDÁSA' 's ZENGEDEZTE-
TÉSE' ALKALMATOSSÁGÁVAL

A' FAGARASI NEMES RÉFORMÁTA EKKLÉ-
SIÁ' TEMPLOMA, FELES KÖLTÉSSEL, NAGY
MUNKA-TÉTELLEL, DE ISTEN' TSUDÁS ÉS KE-
GYELMES GOND - VISELÉSÉBŐL MÉG-IS
IGEN HAMAR KÉVÉS IDŐ ALAT MEG -

UJJITATVÁN.

Nemes Erdélyi Hazában a' Méltóságos Fő-Konfistorium' a' VI
Fagarasi Réformáta és Évangélika Két egész Ékklesiák' 's egyé-
binnen-is öfzve-gyülekezett külömb-küliömb Rendü, nagy
fzából, két Nemből álló NÉP' Jelen-létekben

FEL-SZENDELTE TETT

Ezer Hét Száz Ötven-Kilentzedik Ezstendőben, Sz- Iván Havának
negyedik, avagy Pünkösdi szent Inneplésnek-Második Napján.
Ekkor az URnak Sz -Székéből Szóllott

MÁLNÁSI LÁSZLÓ, a' Hévízi Méltóságos Udvarban
KRISTUS' JÉBUS' Együgyü de Hivatalos Szolgája.

Nyomt. N. SZEKENBEN SÁRDI SÁMUEL által. 1759.

Malak : III. I.

El-jö az UR (a' Messiás) a' Maga Templomába.

Sólt LXIX. 10. és Ján. II.

A' TE Házadhoz való buzgó Szerelem meg-
emészte engemet.

I. Kor. III. és VI.

Ti vagytok a' SZENT LÉLEK' Temploma,
meg - ne szeplőfítsétek az URnak ilyen Tem-
plomát. Ide néz i'már a' Keresztyéni Köz-
mondás:

*Frustra est Templum Extus ornatum, si tu non
habes Intus Animæ ornamentum.* az az:

Háztalan Reád nézve Te Ember! a' Megéke-
sített szép Templom, ha te-magad belől ékes
nem vagy Sz. LÉLEK' Kegyelmeivel, a' Ke-
resztyéni virtussokkal.

Augustinus de Civit : DEI. Idem ipse alibi aliquoties :

*Templum est DEI Domicilium, non ergo Angelis
aliisque Sanctis unquam est dedicandum.* az az:

A' Templom ISTEN' Háza; tsak ő-néki 's
nem Teremtett-Allatoknak Tiszteletére
lehet hát szentelni.

A'
NEMES ERDÉLYI HAZÁBAN A' MÉL-
TOSÁGOS REFORMATUM

EGÉSZ
FÖ-KONSISTORI-
UMNAK

REFORMÁTA EKKLÉSIÁK',
KOLLEGYIOMOK' ES OSKOLAK'
BÓLTS, OKOS ÉS BUZGO FÖ-
KURATORAINAK, TUTORAI-
NAK, ATTYAINAK.

UGY MINT A' KIKNEK EGVEZETT AKARAT.
TYOKBOL 'S PARANTSOLATTYOKBOL

ÉS A'
FAGARASI TISZTELETES, TEKINTETES
NEMES KONSISTORIUMNAK,
'S EGÉSZ RÉFORMÁTA EKLÉSIÁNAK,
UGY MINT A' KINEK KIVÁNSÁGÁRA NYOMTATÁS
ÁLTAL KÖZÖNSÉGESSÉ LÓTT E' MUNKA.

Mint Kegyes és NAGY PATRONUS URAINAK,
Fautorainak, Jó-akaróinak, és a KRISTUS-
ban szerető Lelki - Attyafiainak.

Ő EXCELLENTZIAJANAK, Ő NAGYSÁGOK-
NAK, és ő Kegyelmeknek, Tellyes Indulat-
tal, minden Szükséges Menndei és Földi Aldá-
fok' szíves Kivánásával 's Bizodalmafon

Ajánlja az Egy-házi-
Szolga: M. L.

Könyörgés előtt énekeltetett a' **LXXXIV.** Sóltár.
Prédikátzio előtt való Könyörgés.

INVOCATIO.

E HÁZ A' TE HÁZAD E' NÉP A'
TE Néped óh Szent - Háromság, JÉHOVA
Egy ISTEN! E' Magad Házát töltsé-bé hát
Ditsőségednek fiústi, E' Népet szentellye-meg
Lelkednek Kegyelme; hogy Ez-is szentelheffe-meg Nevedet
a' Tölled tanult okos egész ISTENi Tiszteletivel; szentellye
számodra e' Hajlékot, szentellye Néked kivált magát Élő-
szent Templomul örökké! Amen!

Ditsőséges UR, Lélekben 's Igazságban álló Tisztele-
tet egyedül érdemlő ISTEN! Hála-adásainknak, Könyör-
géseinknek, Kéréseinknek és Efedezéseinknek; Tanulásaink-
nak 's a' jó Tudományon épült Kegyességek' gyakorlásának
egy Fő - Czélya, mi ISTENünk! mi Atyánk! bizony
mindenünk!

Hathatós Ige jött-ki még régen százdból az íránt, hogy
a' melly Helyet választasz, ott lakozik Nevednek emlékeze-
te, a' Te Népedis jó reggel felkelvén, oda vigye Aldozatait.

De valyon lakozhatnálé kézzel Matériákból épített Házban? imé az ég 's egeknek egei - is bé - nem foghatnak Tégedet! úgy vagy, igaz beszéd ez minden ki - fogás - nélkül, de az-is igaz, hogy Te mintegy Magadot megalázván, le-erefszke-dél a' Bűnösökhöz, 's valohol a' Tiéid egybe-gyűlnék a' JÉ-SUS' Nevében, ott vagy ígéreted fzerént Kegyelmeiddel, öfzve -kaptsolod jó Lelkedet ezeknek Lelkekkel, kötöd sziveket Magad Atyai fzerető szivedhez.

No azért serkeny-fel mi Ditsöségünk, de tsak a' nagy ISTEN' ditsöitására, zendüly-meg szájunknak 's lelkünknek Hegedűje, de azis légyen ISTEN' Nevének éneklésére. Tisztelünk Uram a' Népek között, mert mind az égis fel-magaszttaltatott Jóságod, és mind a' felhökig igaz-mondásod. Magaszttaltafsál-fel az egeknek felette-is ISTEN! és mind az egész földön légyen nagy Ditsöséged, a' Ki nem nézted Izraelben a' bűnt, Jákób' maradékiban az álnokságot: nem hányád nekünk-is Magyar Izraelelskédnek szemeinkre fok há-ládatlanságainkat, hanem meg-kegyelmezvén nekünk, itt fze-retz lakozni Kegyelmednek ama példázolónál fokkal ditsösé-gesebb Frigy-Ládájával; támasztottál köztünk Zorabábel lel-kével buzgó Elöljárókat, Jófua Fő-Papot követő szölgákat, kiket a' Kösséggel edgyütt fel - inditván, biztat, bátoritafz örök Igéddele és szent Lelkeddle, 's bé-küldöd Hajlékodba, hogy ott edgyütt dolgozzanak még a' nehéz időben-is. Aka-rod e' fzerént, hogy köztünk légyenek Tisztletelednek szent Helyei, midőn egyébütt fok helyyeken azok el-rontatnak-is; akarod hogy Beszéded' oktatása fzerént véghez menyenek ott az estvéli és reggeli Aldózatok; akarod hogy Prófétaid szölyák szájadnak Igéit, tanítsák ítéleteidre a' népet, és az tu-domány-nélkül el-ne veszfzen. Ah ISTENnek hozzánk nyujtott nagy könyörületeffége! a' Te Tisztletelednek ugyan-is ilyen Hajlékai amaz igaz Béthel, ISTENnek Háza, és az-
oknak

oknak, kik az ott gyakorlandó ISTENi Tiszteletben gyönyörködnek, menyország' Kapuja, hogy bé-menyenek azon a' Te Jóbbod felől való gyönyörüségeknél el-vételére.

Oh nagy meg-tiszteltetése mind ez a' mi életünknek, és nagyra lött méltóztatása méltatlanságainknak, hogy minket plántáltál oly helyre, holott Templomodba b-émehetünk, és meg-álhatnak lábaink szent Tornáztidban. Seregeknek ISTENE nagy ISTEN! Jákóbnak ISTENE mi ISTENünk! kívánczik-is ide a' mi Lelkünk, a' mi szívünk 's testünk áhítzik, hogy bé-mutassuk magunkat Felségednek most e' Templomodban, ezután pedig amaz örökké meg-maradó kéznélkül épült Templombanis: bizony boldog az az ember, ki így lakozik Házadban és szüntelen csak Teged' ditsér.

Kely-fel Uram, jöjj el ide erőd Ládájával, hova-is már b-éjött néped a' Te erőd által; ne utáld meg minket bűneinkért, mellyekkel azt érdemlettük volna, 's még annál-is nagyobb, hogy mint régen Silóban Sátorod, és Jérusálemben Templomodat engeded el-pusztítani, úgy ez-is pusztájában állana; Hanem mint eddig, hasonlóképen ezutánis légy kegyelmes nekünk magadért, és a' nekünk kegyelmet nyerő fel-kent KRISTUSodért 's légyen itt Ditsőségednek állandó fészke. Halgass-meg Uram minket, ne zárd-bé kegyes Füleidet, mikor ismét így szólunk: E' Ház a' Te Házad, E' Nép Te Néped; E' Házat hát töltsé-bé ditsőségednek Füsti. 's a' t. Amen. *Mi - Atyánk. 's a' t.*

A' Szent Tanítás' szent Materiája' Fel-olvasásához előre való készület.

Templomnak Ura! ATYA, FIU, SZENT-LÉLEK
Ditsőséges szent Háromság Egyetlen - egy ISTEN! a' Te
Tiszteslégedre és Tiszteletedre. *Elő*

Élő Templomok! Keresztyén Halgatóim! a' Ti Lelkeitek valóságos Javára.

TE Néma Kö - Fa - Templom, a' Keresztyéni Ritushoz képest illendő Fel-fzentelttetésedre: Az együgyü, de hivatalos Egy-házi szolga most szent és Alkalmatosság szerint való Tanítást akar tenni ISTEN' Kegyelme véle léven. Melynek-is

**Textussa vagyon Haggéus Prófétziájában
II. Rész. 4. 5. verseiben, a' M. Fordításhoz képest e' szerint.**

Mostan mindazáltal légy erős a' te dolgodban, Zorobábel ezt mondja az UR, és erős légy te-is Jósua Jéboja dákna fia, ki fő Pap vagy; és erős légy te földnek minden Népe, ezt mondja az UR, és munkálódjatok mert én veletek vagyok, ezt mondja a' Seregeknek Ura, A Beszéd szerint, mellyel fogadást tettem néktek, mikor ki-jöttetek Egyiptomból, és az Én Lelkem meg-marad bennetek, ne félljétek,

ELŐL JÁRÓ BESZÉD:

T*emplariü! ubi estis Templariü? Ti Templariusok, valakik vóltatok 's vólnátok, álljatok-elő, róllatok akarok most előre valamit beszélni Két féle Templáristákat vagy Templáriusakat ha gyott emlékezetre fenn a' Historia, mind ja' külső, mind pedig a' szent Historiai Irás.*

Az Edgyik rendbéliek máig-is fokaknak forognak szá-jokban; azok Urunk' születése után a' XI-dik. Százban hatalmaz

talmaztak volt el-igen. *Templáriusoknak* vagy *Templomosoknak* neveztettek (mint fókán akarják) azért, mert kevés idő alatt fok Templomokat foglaltak-el, vetvén magok' birtokába; vagy (mint másoknak tétzik) azért, mert Templomok mellett, 's tsak nem azokban lakoztak. Róllók továbbá ezeket írják a' *Históriák*: kevés idő alatt teméntelen fok gazdagságokat gyűjtöttek rakásra szentség' színe alatt, hatalmok meg-nevekedett; nagy mesterséggel készítettek egy emberképet, azt ugyan embernek le-nyuzott bőrével bé-borították, a' szeme' küpüjibe eleven színet téven meg-ujjitva mind anyifzor, valahányfzor másoknak e' képet meg-mutatták, 's vélek Isteni tisztelettel tiszteltették; A' szűz Leányzókat el-ragadózták, azokkal fertelmeskedtek; a' mely magzat e' tisztátalanfágból származott, ha férjfi volt, azt gölvén megsűtötték, 's ennek 'Sirjával az elébb említett képet meg-kenték, hogy annál elevenebb színt mutasson. El-híszem külömben, hogy a' *Templáriusok* *Históriájához* holmi bizonytalanfágokis ragadtanak. Elég az hogy midőn bálványozással, paráznafággal, gyilkossággal, kivált gazdagsággal és erőhatalommal anyira mentek volna ők, hogy a' *Keresztyén Hatalmasfágoknak*-is rettentésekre vólnának; tehát *V-dik* Kelemen Pápa szent igyekezettel *dámmálya* őket, *Frantzia Ország*nak-is *Királya* *Philippus Pulcher* (Szép Philep) tsak nem egy nap minyájan el-törli őket maga országában. A' Német 's más országokbéli *Templáriusok* későbbben vesztethettek - el sőt némelyek Grátziát nyervén, más szerzetesek közibe avattattak. Hagyom e' szüntelen *Templomosokat*, kiket ISTEN a' Pápa 's jó *Keresztyén* *Királyok* által el-töröltete, szóllok ---

Más Rendbéli *Templáriusokról*, kik ISTEN' Ditsőségére épült szent *Templomok* körül voltak munkások. Három rendbélieket találunk a' Sz. Írásban főbb-képen illyeket. Egyik *Salamon Király*, Ez építé a' Világ' Tsudái közé méltán számláltat,

laltatható Jerusálemi Templomot, mely munkát tökéleteffégre vitt ő Hét esztendőök alatt 1 Kir. VI. 1, 37, 38. *Másik* Zorobábel 's mellete Jósua Fő-Pap, kik-is a' Babiloniai Fogfágkor el-romlott Jeru'sálembéli Templom' meg-építésében egész hűséggel izzadtak, szabadságot 's némű-némű Költséget-is nyervén és vévén rá a' Káldeai Királytól a' fogfág után. Menyi idő alatt állították pedig helyre a' Templomot? nem elég bizonyos. *József Historikus* hét vagy kilentz esztendőket számlál, nyomozhattuk az *Esdrásból* Réfz: VI. hogy azok az Esztendőök nem igen sokak, mellyeken a' munka folyt, többre mégyen az, hogy ottan-ottan meg-gátoltatnak vala az irigy Ellenségtől e' szent munkában. *Harmadik* Héródes, maga különben egy igen *Nequam* roszfz ember, ha szent munkát tettis: ez hogy a' 'Sidóknak szívét magához huzza, felyebb magasztalta a' Jeru'sálemi Templom' falait 's igen szépen meg-ékesítette, anyira, hogy *Herodianum* Templomnak-is nevezték ezért sok Irók, mintha csak nem fundamentomából ő építette volna.

E' három rendbéli *Templariusok* Templom-építők között most el-halgatom az elsőt *Salomont*; az utólsót-is *Héródest*, szóllok csak a' középsben említettokről, mert az UR, a' JEHOVA - is azokat szólitya - meg a' *Textusban*.

Függés. Mikor pedig így serkenti Isten Haggéus által őket, arra ő Felfégének nagy okai voltak. *Egyik* az, mert a' Környékben lakó fél 'Sidó, 's fél Pógány Samariaiak sokat nyughatatlankodtattyák vala őket a' jó igyekezetben. *Másik* az, mert mikor tsendességek vólt-is töllök, az alatt némely fogfágból már haza jött 'Sidók inkább csak magok különös dolgaikhoz láttak, palotáikat ékesgették, az ISTENét hát megé vetették. Meg-mutattya hát ISTEN, hogy addig hi-jában szántanak vetnek, mig elébb az ISTEN' Házát meg-nem

nem építik, 's ily' tanátsot ad: Ha ugy akarnak, hogy fokat arassanak, borok olajjok bővön teremjén, vífellyenek tehát elébb az ISTENére gondot *Hagg: I. Harmadik* az, mert minekutánna jól rá veték-is kezeiket az építésre, tehát nemlyek az igen öreg 'Sidók közzül, kik látták volt az első Templom' Ditsőséget, meg-fzomorodának, vévén eszébe, e' második koránt sem érne az első Templommal. Hogy azért itt-is el-ne tsügedjenek, Letzkénk után v. 9. vigafztallya ISTEN Népet azzal a' drága Igérettel, hogy nagyobb léfzen ennek Ditsósége az elsőnek Ditsóságénél, mivel ebben jelenék-meg a' Messiás a' Lélek' Békeflégével. Ts' tegyék félre azért efféle roszfz vélekedéseiket 's ugyan emberül rajta légyenek a' Munkán, mert az ISTEN.is vélek léfzen. Melly már a' *Matéria*.

Summáson, Serkenti ISTEN a' Fogságból haza jött egész Népet Elöl-járóival egybe a' Templom' ujjonnan leendő megépítésére, igérvén nékiek Maga segítő 's megőriző kegyelmes jelen-létét.

Részek. Van itt *I.* Hathatos serkentés a' Fogságból haza jött 'Sidó köfléghez annak Ellöljáróival egybe, az elrontatott Jérusálemi Templom' meg-építésére. *II.* Igéret-tétele ISTEN-nek segedelme és az építők mellet kegyelmes jelenléte felől. Ti azért K K. H H. kik e' meg - ujjittatott 's holmikre nézve tsak - nem ujjá lett Fagarafi Réformátum Második Templomban meg-jelentetek, ennek mostani Ditsóságát láttyátok, az elébbeni-is, miben állot, tudjátok; mig e' szent Matériát, (mely ítéletem szerint igen illik e' Templom mostani Felfzentelésére) magyarázom, idvefléges hasznokra Alkalmaztatom, figyelmetesek légyetek. Az után el-probálom a' különös Alkalmaztatástis; ha váraozástoknak eleget nem tehetnék ebben, tudotlanságomnak, ne nem - akarásomnak tulajdonítsátok 's meg-botsáflatok.

MAGYARÁZAT.

I. Rész.

Itt vala a' Serkentés, melyben némű-némű személyek foglatatnak-bé; Lássuk elsőben-is hát a' *személyeket*. Mi értelmű's czélú légyen a' Serkentés? az osztán önként meg-tetzik. A' *személyek-is* pedig itt nem egy rendbéliek, mert vagynak.

A. *Szóllók*, Ez ilyen szólló személyek között az 1. *Az ISTEN*, személye szerént az *ATYA*, mint minden-Környül álló igazságok bizonyittyák, alább világosabban-is meg-fogjuk érteni. A' *Proféta JEHOVÁ*nak nevezi, oly tisztességet 's Ditsőséget foglal magában, melly teremtettt-állatot éppen nem illet. Tsak e' mi Letzkénkben háromszor találtatik-meg e' név, fontos ok 's idvességes titok nélkül, el-hidjétek, nints. Hogy pedig E' *JEHOVA ISTEN* szóll itt főbb-képen, 's maga unfol a' munkára, abbólis a' jó-ki: a' Templom nem másé, hanem tsak az *ISTENÉ*, 2. *Haggéus*. ő pedig szólván, nem magából, hanem a' *Jehováéból* szóll; nem maga, hanem az *UR'* dolgában szóll. Ki volt ennek Apja Anyja; mi állapotban élt, mig *Profétája* lett a' nagy *ISTEN*nek? az efféléket ha meg-nem iratta a' Sz-Lélek, hijjában szorgalmatoskodunk mi-is meg-tudáfolokban. Elég azt tudnunk ő igaz *Proféta 's ISTEN'* Követe volt az Emberekhez *I. Rész: v. 13.* Tudjuk azt-is, hogy az ő neve *Örvendetest* 's *ISTEN*nek *vigan Inneplöt* téfzen. *ISTEN'*bőlts igazgatásának tarthattyuk, hogy ennek az Embernek Környülmélettetésekor ez, nem más név adatott volt. Három *Proféták* szóllottanak a' *Bab: Fogság* után: *Haggéus Zakariás 's Malakiás*; ezek között rendre nézve első ez a' miénk, kinek valamint neve *jó-kedvűt 's örvendezőt* téfzen,

ugy

ugy a' Profétziája-is nem foglal magába Fogfággal 's egyéb szomorú Itéletekkel való fenyegetődést, nem ad elő gyászra 's siralomra való hívást 's a' t. hanem örömet, vigfágot, nyugodalmat békeséget. Mitsoda öröm lehet vala közelebb az, hogy most serkenti a' népet Templom' meg-építésére? igérvén tsalhatatlanul ISTEN' kegyelmes jelenletét mindenekben.

B. *A* kikhez szó adatott. Ezek között az 1. Zorobábel, ki béiratott a' JÉSZS Gyenelogyiájába - is Mát: I. holott-is Saláthiel Fiának neveztetik, de 1 Kronik: III. 19- Példájának. Ez külömbfég vagy azért van, hogy Zorobábelnek kettő vólt az Apja, edgyik (: *Naturalis*:) természeti, ki őtet nemzette, a' másik (*Legalis*) ki őtet fiáva fogodván tutorfág alatt nevelte vólna. Vagy a' Zorobábel Apját két nével nevezték, egyik 1. Kron: III. a' másik Mát: I. jeyeztetett-fel; ilyen példa elég van a' szent Kronikában és Gyenelogyiában; ha a' régi ide tartozó írások kezünknel vólnának, többet tudnék erre felelni, de a' Sz. Lélek nem tartotta szükfégessnek azokat fenn hagyatni. Elég légyen hát rólla-is itt most ezeket tudnunk, hogy Zorobábel vólt (*a.*) *Nemzetsségére* nézve 'Sidó. (*b.*) *Allapotjához* képest elébb Fogoly, most szabados. (*c.*) *Hivatala* szereznt Juda Nemzetének Fejedelme, Jékónias Király' maradéki közül való, és így Királyi magzat. De tartsd-meg, hogy tsak Fejedelem mégis I. Réfz: v. 2. nem pedig Király, mert a' Fogfág után elvólt vétetve Judától a' Királyi Páltza, ugy-is kellett annak lenni a' Jákób' jóvendölése szereznt 1 Mos: XLIX. 10. 2. Jósua Fő-Pap, kinek itt Attyais meg-neveztetik. Nevezetes Kegyes ember mind ez a' Pap, mind elébb a' vezér Zorobábel, mindenik igazgatója a' Fagságból haza-jötteknek, amaz a' Lelkiekben, ez a' küfsőkben; de mindenik-is jeles Példázolója a' JÉSZS KRISTUSnak; mert a' miképen edgyik

vizfzsa - hozta a' népet Babilonból és a' másik áldozik vala, így a' KRISTUS - is ki - hozta maga népét a' lelki Bábelből, és meg áldozta magát ezért ISTENnek. 3. Az egész Nép, mely a' Fogfágból hazza jött vala, 's ugyan ezeket ferkenti ISTEN a' Haggéus által inkább, lévén annak több akadémia a' szent igyekezet előtt.

De miképen és mire serkentetnek e' három rend-béliek? *Felelet:* az így iratott - meg: *Mostan mind - azáltal légy erős te Zorobábel: légy erős te Jósua fő - Pap, légy erős te föld - nek egész népe és munkalódjátok,* mintha mondotta volna: *mostan* midőn a' jó munkához fogtatok: *mostan* ha szintén anyi bajoskodásokkal fogattattatokis környül, le - ne tegjétek Házam' meg - építéséről se kezeiteket se igyekezeteteket, hanem *légyetek erősek, erősödjétek - meg.* az az: bizzatok Bennem, reméngéteket vessétek az én Nevemben, és ilyen meg erősödött bizadalomban e' munkát mind addig folytassátok, míg végire hajtyátok. *At hoc opus hic labor!* nagy dolog vala ezt meg - fogadni: mert hol a' pénz 's egyéb segítség? vagy ha az efféle meg - vólnais, szomszédban lakik az irigy ellenség, a' számos Samariaiak, kiknek némely Elöl - járói, mint a' *Tatténal* és *Sétarboznai* még *Artaxerxes* Királyrais rá irnak, hogy a' Sidókat igyekezetekben meg - gátolya, mint az *Esdrás* Könyvéből látjuk. Ezeket 's a' több efféle minden Akadékokat el - háritja már ISTEN maga Kegyelmes Igéretével, így szólván a'

II. Részben:

Ne féllyetek, mert Én veletek vagyok, a' Beszéd serént, mellyel fogadást tettem néktek, mikor ki - jöttetek Egyiptomból, és az Én Lelkem meg - marad bennetek. Oh ISTENnek nagy le - erefsz - kedése a' bűnöshöz! hiszem néki minden szava igazság esküvés és fogadkozás - nélküli. 's im mivel segilli az emberi hihet - lenséget

lenféget nagy erőtelenséget, fogadkozik, hogy mi inkább ragaszkodhasunk Hozzá. Nem mégyek-ki itt arra most, ha az a' főz és nevezet, mely Magyarul *Egyiptomnak* fordítatott, tsak azt a' tulajdon-képen való Egyiptomot jelenti-e, mely *Afrikában* van, és a' Veres-Tenger mellet el-nyulik; igen jó termő Föld, az ISTEN Izraele-is itt lévén egykor fogfágban? vagy pedig ugyan e' nevezet *Asiának* azt a' részét-is magában foglalja, honnan most vízfza jött a' Templom' építő 'Sidóság, t. i. Káldéát, Babilóniát; és így az ISTEN'-fogadásbéli ígérete-is melyet Letzkénk emleget, tsak minapi vólna, nem pedig ekkori, mikor Móses vezérlése alatt a' nép kijött az Egyiptomi fogfágból. Ezt a' vélekedést önként által-adom a' tudós Kritikusoknak, rágódjanak rajta. Én a' szent együgyűséggel maradván, 's a' Theologusoknak nagy számát követvén, rendre már itt azokat véstem-fel, mellyekkel ISTEN serkenti 's ugyan rá biztattya maga népét a' Templom' ujjolag való meg-építésére. Itt pedig az

- A. Első ez: *Ne félljete*k. Ha ki jól meg-olvassa az *Esdrás* Könyvét által-láttya könnyen, mely igen háborgattat tak a' szegény 'Sidók a' környékben lakó Samaritanusoktól, másoktól-is. És ez oly Mértékben vólt, hogy mikor ISTEN némely Káldéai Királyok' szívét arra birra-is, hogy ők Diplomával meg-erősítették e' Templom' szabadoson lehető meg-építetést, még akkor-is nem szüntek-meg a' 'Sidókkal való ellenkezéstől: mely miá a' munká' folyásakor is nap elég vólt olyan, mellyen egyik kezekben fegyvert, másokban pedig Mű-fzert kellett tartaniok. Kelltt hát ide az Isteni biztató főz: *Ne félljete*k, mintha így szóllott vól na: ha szintén enyi 's még több Ellenségeitekkel lenne-is bajoskodástok, mindazáltal hátra a' munkától ne-álljatok, mert
- B. *Én veletek vagyok*. És ez a' második ok arra 's serkentés, hogy tsak rajta légyenek a' munkán. A' ki ezt ígéri, az személy szerint az Atya-Isten. *Én leszek hát veletek*, az az: minthogy
- *paran-

parantsolatomból kezdettetek az építéshez, tudgyátok-meg, ugyan az Én segítségem 's kegyelmes jelen-létem által-is folytattyátok azt a' végig, akár mint dühüsködjének ellenségeitek. Avagy félhetnéteké hát valamitől? hiszem Én tsak szóllottam 's hathatós akaratommal teremtettem ez egész világot-is, fenki ellent nem vethetett, keresztül nem álhatott; szóllottam mostis e' Templom' megépítetése felől, ki álhatna ma-is hát ellenem? veletek léfzek 's ugyan az Én Kezeim dolgoznak; ezt majd éfzre vehetitek abból, hogy a' munka szemlátomást szaparodik, nő mindeneknek tsudájára; Nyilván ugyis olvassuk a' sz. Historiából, hogy éppen ily' fűkeres ereje vólt az ISTEN' ígérő és biztató szavának, mint én most magyarázám. Folyt talám hofzszabban-is ez a' biztató Orátzió, ha meg-nem íratott-is,

C. A' Harmadik biztató 's bátorító szó ez: veletek léfzek a' *Beféd serént*, vagy a' *Beféddel*, melyet tettem, mikor Egyiptomból kijöttetek. Nem tudom nyilván, hol járt a' Magyar Fordító elméje a' *Beféd fordításban*, mert ahoz-képest két-képpen-is lehetne magyarázni, mind (*Personale Verbumra*) Szmélyt jelentő Igére, mind (*Organicumra*) száj és szóbeli befzédre. De tudom, mia' tífza igazság és a' Sz-Lélek' Prófétá által szólló czéllya, azt tartozom tsak elő-adni. *Kérdés*: Mitsoda Befzéd hát ez? *Fel*: A' Krisztus *Befédnek*, másként *Igének* néhány helyeken nevezetik a' Sz. Írásban, kivált az ő Felfége Tanítványa ama fzeelmes János Évangyeliomában 's egyéb szent Írásaiban fzerette így nevezni őtet. Méltán-is *Ige* a' Krisztus. mert (a.) Szóllott, Igézet (hogy ugy szollyak) az ő Testamentombanis az Atyáknak Prófétáknak, 's általok a' Népnek, mert (b.) Ő az, ki az Atyának titkos akarattyát idvestfégünk iránt ki-befzéllette *ki-igézte*. —mert (c.) valamint a' szóbeli Ige

Ige a' szájból ki-jő, ki-születik, így az Atya Istentől a' Fi-
u-is természet szerint születik, 's ilyen okon ő ortzája' ki-
szakasztott, ki-metzet Bélyegének-is mondatik 'Sid. 1: 2'
hogy most egyebeket el-halgassak. Ha itt a' *Befédet* nem
a' Krisztusra, hanem csak szóbeli *befédre* magyarázná vala-
ki, az el-rontaná az eredeti szent Betű erejét, 's abban
ki-fejeztetett valóságot, mert mindennikhez képest nyil-
ván ezt igéri az Atya: Én vagyok veletek és amaz Örök
Ige, ki által 's kire nézve szövetséget kötöttem még régen
Egyiptomból kijött régi Eleitekkel 's Óbeléjek foglalva ve-
letek-is ugyan akkor. Már pedig vessük össze csak az ide
tartazó ó Testamentombéli Lokusokat, ismét az ide tarta-
zó Új Testamentomiakkal, nem csak az az igazság tündök-
lik-ki, hogy az Atya Fia a' Krisztus örökké vőlt, és így
az O Testamentomban-is meg-testesülése előtt; nem-is csak
az, hogy a' Krisztus mint JEHOVA Angyal hazta-ki Egyi-
ptomból a' népet, ki-adta osztán a' Törvényt *Tsel: 7.* hanem
az-is, hogy a' szövetség kötöttetett, és abba bé-foglalt Kegye-
lmes Igérek, lettek ez Igére nézve és ő általa: mely szö-
vetség-kötés így esik a' Szent Lélek' Stíluffához képest:
Fedus secavi, az az: Áldozatok fel-vagdalásával kötöttem
szövetséget. Tudjuk pedig, hogy minden véres, tágos,
feldarabolt áldozatok a' Krisztusra mutattak. A' honnan
ujjabban világosodik, hogy ez Ige, *Beféd* a' Krisztus. No
már mivel lehet vala inkább biztatni a' népet, és unfol-
ni az építésre, mint ezzel az Örök Igével, a' ki Templom-
nak Ura, hogy ne segillené még hát az azt építőketis?

- D. A' Negyedik biztató szó 's Igéret ez: *Az Én Lelkem
meg-marad bennetek.* Vagy: *veletek lések az Én Lelkimmel.*
Valamint az Ige személy itt, úgy a' *Lélek-is* ISTENi sze-
mély, az Atyának és Fiúnak Lelke, a' Sz. Lélek ISTEN:
Bizonyoson ezt igéri hát itt ISTEN: Csak ti rajta légye-
tek

tek e' szent Munkán, Én ti Atyátok, ki bűneitekért meg-
veszfszöztelek és fogfágra küldöttelek volt titeket, már
meg-kegyelmezvén, óltalomnak fala léfzek mellettetek.
Az Én Fiam is az *Ige*, ki eddig-is drága dolgokat szóllott
Atyáitoknak 's néktek-is, meg-áll bennetek, 's mint Köz-
benjáró Szóval 's valósággal forgattya ügyeteket; Test-
ben-is hamar meg-jelenvén, bé-jő e' Maga Templomába, 's
igy ennek fokkal nagyobb leszfsz. ditsőfége mint volt az
első Templomnak v. 10. De az Én *Lelkem*-is, ki erős-
ítésnek, vigasztalásnak 's bátorításnak-is. Lelke úgy meg-
erősít, hogy ne félheffetek ellenfégeitektől; sőt e' Tem-
plom megmarad mind a'dig, mig az ezt gyakorlandókra.
E'nek az én Lelkemnek. bővséges Ajándéki ki-töltettetnek.

ALKALMAZTATÁSOK.

- A. *A' Hitre 's szent Tudományban Öregbedésre.* Mind ezek-
ből folynak ilyen meg-tartásra méltó Tudományok.
- (a.) *Mintbogy 'a Szent Háromság, az Igaz ISTEN természetire*
tartozik, 's ennek tudása és bivefse ki-fogás-nélkül szükséges az id-
vességre, ezért az Embereket szerető ISTEN eleitől fogva ta-
nitotta őket erre. Most ennek bizonyítására tsak ezeket
említem. 1. Tudta ezt Ádám az Epség' állapottyában, ki
maga rendében tökéletes tudományu vala, ilyen külö-
ben nem leszfsz vala. Tudta a' bűnös állapotban-is, és
meg-érté jól, hogy az Atya szent Fia által vevé fel a' ke-
gyelem' szövetségére; kit már nem tsak ISTENének, ha-
nem Közbenjárójának-is vallott, úgy mint a' ki magára öl-
tözvén az emberi természetet, lenne az Ördög, fejét meg-
rontó Afzfzonyi-állatnak áldott Magva. 1 Mós. 3. 15.
Hogy a' Sz. Lélek ISTEN vitetett vizek felett a' Terem-
téskor, difzes ékességet adott e' világnak, aztis meg-lehet
Ádám.

Ádám adta által maradékinak, ősztan meg-írta Móses; hí-
fzem pedig azt-is e' mellet, hogy valamint a' több Profé-
táknak, úgy Mósésnek-is mindeneket a' Sz. Lélek diktált
pennájára. 2. Az Sz. Atyák' idejében igen esméretes volt
e' menyei Tudomány: tsak az egy Noéről íratott Sz. His-
tóriát olvasd bátor, egybe vetve az Uj Testamentomi citá-
tziókkal, ezt így találod. 3. A' Proféták idejekben már,
mikor egyebekre nézve-is szaparodott a' Jelentés, a' Há-
rom ISTENi személyeknek nevei, és a' Kegyelem' rendi-
ben mindenik személynek munkái-is világosabban hirdet-
tettek. A' Haggéus valósággal ezt ada tudtunkra a' Letzké-
ben. De 4. az Uj Testamentomban, mikor a' Fiu az Atyát-
ki-beszéllette, az Atya a' Fiu Ditsóságát bőv fényre hoz-
ta, a' Fiu a' Sz. Lelket ígérete fzerént elküldötte; e' mel-
let minden idvességünkre tartozó titkok ki-magyaráztattak
a' Czerémóniák' fedele el-vétetett, a' homály világosságra
által változtatott; ekkor mondom az örökké imádandó Sz.
Háromság' titkos Tudománya-is inkább ki-világosítatott.
Egy szóval, mindenkor hirdettetett úgy, mint az *Oecono-*
mia kívánta.

(b) *Valaki hasznos folyását 's megáldatott végét akarja látni dol-*
gának, sükség hogy a' Szent Háromság egy ISTEN nevében
's segítségül való bízásával fogjon aboz. A' 'Sóltárok közt
XV. Gráditsos Ének vagyon; egyike azoknak, úgy mint
a' CXXVII-dik. 'Sóltár Salomonnak tulajdonítatik, ott pedig
azt állattya a' Bölts: Híjjában építenek az építők, ha az UR
nem építi a' Házat; elhízzem másokkal edgyütt, mikor Salo-
mon ezt írta, éppen a' mi Tudományunk volt elméjén,
's az Uron értette a' Fiut és a' Sz. Lelket is: ugyan-is mi-
dőn Péld: IX. ama' hét oszlopokon épült titkos értelmű
Házról fokot beszéllett volna, ott ennek építését tulajdo-
nitya a' Fő-Böltjeségnek, ki-is bizonyal az Atyának Fia, de a'
Fiu

Fiu munkás Sz. Lelke által, a' hol pedig a' Fiu és Sz. Lélek van, az Atya-is ott van, mert e' Három ISTENi személy meg-ofztalhatatlan egy ISTENi Állat. Im hol van hát már a' Fő Építő Mester! a' Szent ISTEN; az ember magától meg-fem mozdulhat, valamint egyéb munkára, ugy az építésre-is azért nem szükségese e' Három ISTENi személyeknek segítsége? de midőn ezt kérdeim, ki nem láttya azonban a' Tudománynak-is igazságát? 2. Nyilván Letzkénkből e' tündöklük-ki, mert itt az Atya a' Népet Előljáráival egybe ferkenti az építésre, igérvén maga', Fia' és Sz. Lelke' segítségét: bizonyfág már ez arra, hogy másként elő-menetele annak nem-is lehetne. 3. Ez okon meg intettünk arra, valamit kérünk 's tselekszünk, tselekedjük azt a' JESUS' Nevében, ki így szólja Ján: XV. 5. *Nálam-nélkül semmit nem mivelhettek.*

(c.) *Templomokat csak a' Szent Háromság egy ISTEN' tiszteletére lehet 's kell fenntelni.* 1. Tagadhatatlan dolog, hogy a' Sz. Sátor, azután a' Jérusálemi Templom; az uj Testamentomban pedig azok a' szembe Ötlődő formásabb Templomok, melyek a' Keresztyének által készitettek, hamar nagy Konstantinus Császár után a' negyedik Sékulumban, a' végre készültek, hogy azokban gyakaroltassék az ISTENi-tisztelet, az Sz- Irás hirdetteffék, a' nép imádkozzék, Sákramentumok ki-szolgáltattassanak 's a' t. Már pedig csak a' JEHOVA méltó arra a' tiszteletre; ki-is három személyű egy ISTENi Állat, a' Biblia-is ővé, az illyen Sz. Házis, az oda gyűlő Nép-is Ján: 11. 16. Tehát a' Templomok-is csak ez ISTEN' tiszteletire 's nevének *dedicálthatnak* szenteltethetnek. Tudom jól én-is az Ékklésiai Historiából, mikor 's mi fundamentomon tsufzott-be egyéb a' Keresztyénység közi? 2. A' Zorobábel idejében megépült
Templom

Templom, hogy a' Sz. Háromságé volt meg-tétzik ezekből-is: Az *Atyáé* volt, melyről senki nem kételkedik. Vólt a' *Füvé-is*, lásd *Malak: III. 1.* 's bizony e' betű fzerént való Templomban-is fokszor jelent-még Testének napjaiban, ám ezért-is vólt ez fokkal nagyobb ditsőségű az elsőnél. A' Sz. *Lélek-is* éppen ugy, ki a' KRISTUS' meg-váltottiban, mint *Maga' Templomdban* mondatik lakozni *I Kor: III. és VI:* hiszem pedig Sz. Lélek' Templomának neveztetvén a' Hivek, ezzel tekintet van a' régi szent Sátorra és Jérusálemi Templomra, ugy mint a' mellyek példái vóltak a' Menyei Templomnak-is, az Új Testaméntomi Hiveknek-is: de a' valóságos Templomok, t. i. a' Hivek, a' Sz. Lélek ISTENé, tehát a' példázolóhoz-is jussa vólt e' szent ISTENnek.

- (d.) *Hamar az ISTEN dolga mindeneben.* Vedd-fel (1.) Tíz, hufz 's több esztendőig-is fokszor el-perel két fél: a' *Causa* egy székrol másra *appelláltatik*, még sem tudják eldöjteni: azonban egy Halált küld Isten közökbe, az *Ingerd*, 's ottani vége fzakad a' pernek. Egyekbenis hamar tselekszük ő Felfége: e' világot teremté nem esztendeig, esztendőig, hanem hat napokon, de egy szem pillantás alatt-is teremtheti vala, ha tetzett volna. Maradjanak azonban az effélék.
- (2.) Tsak a' Materiánkhöz képest akarok bizonyítani: a' Jérusálemi Templom menyí esztendőig hevere porában hamvában? tudhattyuk a' szent Históriából. Im most fel-inditya a' Népet Elöljáróival egybe annak meg-építésére; kevés a' pénz 's egyéb költség, hogy-is és mije-is lehet vala annak a' fok ideig fogságban nyomorgó minden *bonumaitól* meg-fosztatott népnek? e' kívül fok az akadék, oldaloslag az irigy ellenség. Azonban ISTEN mindeneke't ugy el-rendel, a' fziweket ugy igazgattya, még a' Pogány Monárkájét-is arra birja, a' költséget tsudálatoson ki-fizolgáltat-tya,

tya, az ellenséget meg-zobolázza, hogy ha szintén egy kézben fegyvert, másikban műfzert kellett-is tartaniok, még-is a' Templom hamar el-készül, körülbé mint egy négy esztendő alatt, mint nyomozhattuk *Esdr: VI. 's Fel-is fenteltetik* mindjárt. v. 16. Mely annál tsudább, hogy Pogány Király uralkodik vala a' 'Sidóságon ekkor. Ki volt pedig az név szerént? Látom fok hartzot tartanak e' felett a' Tudósok; én most e' Matériában hogy bé merülyek, az idő sem engedi.

(e.) Akkor mégyen *ſaparán elő köztünk az ISTEN' dolga, mi-kor azt a' Magistratus, Papok 's egész köſſég meg-egyezve 's ugyan ſíveſen fogják* Meg-tetzik ezekből (1) Ők együtt Atyafiak az Urban, már pedig a' CXXXIII-dik 'Sóltár szerint ugy parantsolya ISTEN az áldáſt rájok 's ugy ad elő-menetelt munkájokban, ha ők meg-egyeznek. (2) A' Móſes és Áron, a' Sámuel és Saul (míg t. i. Saul el-nem tére a' jó utról) Konſtantine Theodóſius Tsáfzárok', és Ambroſius Doctör' példáirok, (kiknek idejekben az ISTEN' Há-za' Dolgai virágoztanak jó előmenetelekkel) eleget befzélhetnék itt, de fokra menne. Légyen bizonyſág a' moſtani Matériánk: Templom építés vala a' fő dolog, ISTEN' dolga pedig ez; akarja ezt Zorobábel, a' Pap ki-nem huzza az élet, a' Köſſég halván ISTEN' ſzavát, fel-buzdul, a' ſzent munkát egy ſzível 's kézzel fogják, ám hamar-is vé-gére hajtyák. Ma miért nintsen ez így mindenütt, talám kerdehetnők? erre azt mondanod nem elég, hogy az idő nehéz, mert tsak nem nehezebb, mint volt *Haggéus* ide-jében. Egyeznék-meg tsak jól az elébb ki-nevezett három *Status*, mérem mondani, jobban menne-elő köztünk az Urnak dolga. *Da Domine Theodoſios & habebis Ambroſios: da utrumque* &c. Adj Uram jó Patronusokat, 's így léfz-nek jó Papok; de adj jó Papokat, jó Halgatókat egy-szersmind, Ékkléſiád' dolga így mégyen jobban-elő.

B. *A Kegyetségben való gyakoroltatásra.* Fordítsuk ezeket már közelebbről-is magunk' Hasznára. Tisztúink az eddig valók szerént:

(a.) Hogy a' Szent Háromságot tartsuk ezután-is idvefféges Tudományúknak, ugy mint a' melynek hívése-nélkül nints idvesség; a' ki ezt mind végig meg-átal kodással tsak emberi talál-mánynak mondja, átok az; mind az O, mind Uj Testamen-tomban tanította ISTEN erre az ővéit. Hogy most régibb időre ne mennek, jól tudta ezt Haggéus 's az ő idejébéli jó 'Sidóság. URunk JÉSZUS ki-küldvén prédikállani Tanit-ványait, leg' első gondjok nékiek a' vólt, hogy ezt tanítsák *Mát; XXVIII.* mert hogy Ez Három személyű Egy ISTEN, Nevében kellett meg-kerefsztelni a' Hijendőket, fel-tészti azt hogy elsőben meg-kellett tanítani őket Ennek igaz esmérété-re. Ezt valaki hiszed vallod, ne tarts attól, hogy *Trinita-rius* léfeszsz, koránt sem, hanem tsak *Tri-Unitarius*, az az nem Három Istent, hanem Három személyű egyetlen-egyet esmérsz és tisztelsz, mert ISTEN-egynél több nints 's nem-is lehet.

(b.) Valamit naponként szóval 's tselekedettel véghez vi-szúink, tsak Ez ISTEN' nevé' segiltségül való hívásával és az ő Ditsőségére tselekedjük; hiszem az egész világot 's minket-it arra teremtettt ő, mely szép pedig, mikor a' Te-remtőnek 's Teremtett állatoknak Czéllya meg-egyez; mely szép hát, ha tsak különös háza 's kúnyód-is lévén abban Ez ISTEN' ditsőségét elébb mozdíthatod 's igazságban ezt mondhatod: az én házam ISTEN' Háza, abban tsak őtet ditsérem az enyimekkel együtt; óh mely szép, mikor közön-séges ISTENi Tisztetlethe való Ház' építésében fárasztod elmédet, arra költheted költségedet! Kedvellé ezt ISTEN' Haggéus idejében, az előtt Salomonéban, régebben Móses-ében; nyilván kedvelli ma-is.

(c.) Ha

c.) Ha jó igyekezteinknek nem felelne-is meg mindjárt a' várt vég, még se tsüggedjünk-el azon, a' Fogságból haza jött nép Templom' építéséhez fogván, ottan nyomba akadályoztatik fokaktól és fok-képen; 's hogy hallya ISTENnek a' Proféta által ujjabb ferkentését e' szent munkára, az-is ujra ugy fog ahoz.

d.) No azért mi-is, kik meg-szünés-nélkül halyuk ISTEN-ünknek minden jóra ferkentő Beszédét, engedjünk ennek. Fuffuk serénységgel a' Kegyeffég' 's szentség' pályáját, bizván hogy nem leszsz hijjába való ilyen munkánk. 1 Kor: XV. 28, Innen magát senki el-nem vohattya, hanem hogy e' jó Beszédnek, és azzal ferkentő követeknek engedjen a' Fejedelem, Király 's Tsászfár-is, köteles; ám engede Zorobábel; köteles a' Pap-is a' Köffég-is, engede ám a' Jósua Fő-Pap és a' 'Sidóság-is.

Ha ezekkel tartunk, 's egyfzersmind arra vetyűk igyekezetünket, hogy a' Zorobábele, az az Ekkésfiánk Ofzlopi Ör-állói a' Papokkal 's egész Köfféggel valójában dolgoznak az ISTEN' Házában nem tsák külsőképen, hanem nevezetesen belső Élő Kőveit ékesgétik; az ISTENi Tiszteletnek dízfefen való folytatására, az Ékklésia' Fundamentomára az Oskolákra, ott a' Tanítókra, Tanításra 's Tanulásra nagy gondot viselnek; Tehát velünk léfzen a' JEHOVA Atya JEHOVA Igejével Szent Fiával, velünk leszsz JEHOVA Szent Lelkével, Ennek segítő erejével, mert meg-igérte; meg-tsalni pedig nem tud 's nem akar. Velünk leszsz kegyelembéli Szövetségének ereje fzerént, melyet nem tsak a' régi 'Sidó, hanem a' hívő Magyar Izraélre, és így réánk nézve-is kötött állandóképen.

C. *E mostani Templomunk' Felszentelésére.* Eddig tsak rend fzerént folya a' szent Tanítás, de fok van még hátra, a' mit töllem vártok, 's hogy azt el-prédikályam, magam-is szükséges-

szükségesnek látom. Elsék tudtotokra K K. H H. szorgalmatoskodással lehetett csak *Tekstust-is* olyat találnom, melynek nem csak valami meszszüleg való alkalmazosságával 's távulról, hanem ugyan közel való meg-egyeztetéssel adhatnám elő Templomunk' állapottyát, é' Templomnak mondom melly nem most épült ujjodon ujjolag mint a' Salamoné, hanem új színben öltözött, mint a' Zorobábelé. Mi-re mehettem 's találtamé a' czélt? légyen Tiétek ne enyim az ítélet. Azóbá két nagyob Dologhoz kötöm elmémet 's szóló szájamat, Ti-is függeszfétek ide Figyelmező Füleiteket

AA. *Rem facti enarrabo conferamque hoc nostrum cum Zorobabelico*, az az: öfzve hasonlítom Ezt, a' Zorobábel által épített Templommal, nem mintha Ez külső ditsóséggel érné amazt, hanem csak hogy némű némű Hasonlatosságokat mutogassak a' kettő között. Tudjátok (1.) azt a' Templo-mot, melynek újra lötr meg-építéséről e'dig szóllottam, Salamon építette vólt a'ban a' Szent Városban, holott az Isteni Tisztelet, a' Kegyelem' Táblái meg-fézfkelődtek vólt; építette pedig hét esztendőök alatt, 's lett vége az építésnek URunk' JÉSZUS' születése előtt 1050-dik esztendőben; At-tól fogva állott fenn első virágjában 518. esztendőök alatt, melyek után a' Babilóniai fogságkor el-rontatott, azon rom-lásában 's czondollott állapottyában hevervén körül bé 70. vagy 75. esztendőökig. A' mi már illeti e' mi Templomun-kat, noha szorgalmatos vólтам e'nek-is ily' Históriai ki-ta-nulásában, még-is (a' mi Magyaraink gondotlansága 's sok terhes vizontagságaik miatt e' tekintetben hibás és tsonka lévén a' *Kronológia* 's *Historia*) kevésre mehettem, a' mit meg-tudhattam-is, mind azt illónnek most el-befzéleni nem tartom; ezt pedig el-nem halgathatom: Hogy nagy gond-ja vólt a' Kegyelmes Istennek e' Városban-is a'ra, hogy Sa-lamonnak példáját követő kegyes nagy Rendűek által Fézf-

ke építettségük itt-is az igaz Isteni Tiszteletnek; És hogy az Évangéliom ujjabb 's tisztább nap-fényre hazatott, az-után-is állított elő Zorobábeleket, kik mint valami Szent *Templáriusok* e' jó munkára vetették igyekezeteket. Vagytok még most-is életben néhányan 's halgattyátok mostani be-fzélgetésemet, a' kiknek jól juthat eszetekben ama' Piatzi szép, nagy, báltos Templom, de a' Hadakozások 's egyéb inségek, a' föld népének raboltattatása Hazánkot ostromol-ván, el-rontaték az, e' most folyo Sékulumnak elein; a'nak helyette más rendbéli Zorobábelek által 1715-*diktől* fogva (mint e're immár többen emlékezhetek) kezde ez újra épi-tettetni, ha éppen nem a' régibb helyére-is, hanem ide, hol most ülünk 's halgatunk, ugyan csak bizonyos tekinte-tekben azon egy Templomnak lehet 's kell-is ezt amaval tartanunk. (2.) A' 'Sidók vizfza-menvén földjökbe a' fog-ságból, sokan sajnálva nézik vala az elébbeni Templom' romlását, 's találtattak köztök, kik igen kívánták meg-építe-tését, de fok vólt az akadék, noha Cirus Monárka régen az előtt Díplómát adott vólt nekik a' szabados építhetésre. E' mi Templomunk a' mint épült vólt-is a' mostani Sékulum-nak elébb említett esztendejétől fogva, de ugyan csak ugy vala már végre állapotya, hogy azt nem csak sajnálhatta, valaki jól meg-tekintette, hanem rebegünk-is vala minyájan attól, hogy a' meg-avulás miatt czondollott Fedele, Geren-dái, Menyezete minden órán nyakunkba szakadozván, hir-telen minyájan ide öletünk; el-hízem gondolkoztatok-is ekkor, 's igen kíványátok vala *meg-ujjítását*, de a' fok féle akadékokot-is láthattyátok vala e' nehéz időhöz képest, no-ha a' Királyi kegyelmes szabadság minden-nap nálunk vólt 's van az ilyen avult Templom' szabados *meg-ujjithatása* iránt. (3.) Mit tselekvék Isten a' 'Sidókkal amakkor? mikor meg-fem gondolnák, Elöl-járóikat magokkal egybe fel-inditá, biz-tatással álla melléjük, 's ám emberül hozzá-is fogának

a' munkához. Vallyon nem így tselekvéke itt-is az Isten? mikor majd nem-is vélnök, kerese 's találja-is az Isteni-Kéz Zorobábel lelkével buzgó Fő rendű Személyt, ha Afzoznyi-állat-is az (Ó Te BETHLENI BETHLEN KATA! ha most szabadodon szólhatnék, de némává kell lennem miattad, minthogy nem szereted, ha a' Pap szájában visel, ilyen színű dolgot emlegetvén) talált Zorobábeli Lelkü Férfi Elöljárókat-is: felindita Tégedet-is maga egész népét az UR, hogy tsak indítsátok-meg a' szent munkát. (4.) A' 'Sidók el-kezdvén az építést, ujjabb akadékok állának elő, ugymint a' Költség' Szűki, szomszédos fok irigy ellensége a' kik miatt egy kézben fegyvert, másikban műszert kénytelenítettek fogni. Mikor vólt itt-is egyfzer szűkebb a' költség, mint a' mái nehéz időben? e' mellet Hadakozáskor (ámbar annak fulya nem e' Haza' földét, hanem a' külső Tartományokat ostromlya-is e' mái napiglan) fogátok Ti ez építéshez; mely miatt egyik kezetekben fegyvert, másikban Műszert kellett tartanotok, az az, egyik kezetek' tehetőségét kellett adnotok FELSEGÉS és KORONÁS ASZSZONYUNK mostani Hadakozásának elő-mozdítására; a' mi e' költéstől maradhatott, azt fordítottátok kalapátsokra 's a' t. egy szóval e' munkára. (5.) A' Jérusálemi azon *Zorobábelicum Templom* tsak meg-épüle azonban a' bajos időben-is körülbé négy esztendő alatt, leg fellyebb négy esztendei munkánál többbe nem tölt, mert Isten vala a' Fő Pallér, 's a' Költséget-is tsudálatoson meg-szaparította, ki-szolgáltatta. Éppen így vala itt-is a' dolog, rá hajta 's bira ugyan Azon Pallér Titeket e' munkára, a' költséget ki-rendelete tsudáson, adott onnan-is, honnan nem reménlhattuk, a' magunk munkás előre való készülete nélkül *Matériálékoti*-s így raka 's ugyan majd önként vete a' Mester-Emberek eleibe; mert e' *szemeitek* előtt négy rendel álló ékes ofzlopokra tsak Tég-

gla-is 56-*ezer* fel-rakattatott vólt már, a' mikor az Ekkléfia maga készületéből tsak ezeret sem adhatna elő. És így az el-múlt 1758-dik Efstendőben, Sz- György Havának 12. napján dél utáni 3. óra tájatt, e' Templom ofzlopinak Fundamentoma fel-vettetvén, ugyan azon Efstendőben Szent András Havának 9. napján ez ékes munka, melyet gyönyörködve szemléhettek, holmi aprólékosabbakon, ugy-mint Székek 's Kóruson kívül, jó Istenünk' tsuda, bizony tsuda és Kegyelmes segítségé által igen hamar el-végezteték, kívül belől új Köntösbe öltözteték.

BB. *Consecratio* & *Dedicatio, quo fiat modo, tentabimus*, az az, valami utat mutatok a'ra, kinek 's miképen Szenteltettesék e' Templom. Isten' munkája vólt hát ez, már jobban-is érthetitek-mindnyájan, Isten indította kezdette, Isten folytatta 's végezte: tsak Istennek Szentellyük ujra mi-is. De *Kérdjétek*. (1.) Mint légyen ez? *Fel*: Ha oda mennénk vizs-fza, mint vólt Nagy Konstantinus Tsáfzár után, (a' mikor a' Templomok' építetése sűrüdni kezdett) az illjen *Fel-sentelésnek Ritusa*, modja, formája? fokra terjedne a' beszéd. A' kitől ki-telik, olvassa ezt a' *Casarien: Eusebiusból*, 's több ilyen *Historikusokból*: a' kiknek pedig tehetségekben ez nints, el-lehetnek annélkül. Azon innen mikét vettek-fel az emberek? arról itt nem szóllók, tudván, hogy az Isten' Beszéde, 's abban közelebb a' mi Letzkénk-is eléggé meg-tanított minket arra, hogy Templomot nem Teremtett, hanem tsak Teremtő Isteni Allat Tiszteségére, 's Nevének tiszteletére és Emlékezetére lehet *Dedicálni*. *Kérdjétek* (2. Hát Zorobábel mi formán szentelte Istennek azt a' Templomot, melyről e'dig a' beszédünk vólt? *Fel*: Már ehez szóllani tartozom 's azt mondom: A' Papokat 's Lévitákat öszve gyűjtvén, Éneklésekkel, Hálaadásokkal 's Könyörgésekkel ditsérték az Ur-Istent, áldozván egyszers-mind véres Aldo-
zatok-

zatokkal-is az akkori czérémóniás *Ekonomidhoz* - képest. Olvasd e're az *Esdrás Könyvét* és *Joséph Historikust*. Ebben pedig követte ő egy régi nagy Attyát Salamon Királyt, ki-is e' *fent Ritust* tartotta i *Kir: VIII. Isten'* Lelke igazgításából, mint a' Zorobábel-is. Mikor azért vége szakad egyéb szent Beszélgetésnek, én-is minyájan Ti-veletek egybe e' két szent Embereknek kegyes *praxisát* vészem elő, tudván hogy az Isten' előtt kedves *Konszekráziós* mód nem egyebben, hanem Ditséreték' éneklésében, Háláadó és Efedező Imádkozásokban áll leg inkább. Tégedet hát bal kezem felől most lévő Lévitai Kórus! majd Éneklésre fel-ferkentelek. Titeket pedig minyájan Édes K. Halgatóim! mostani ülő helyetektől egy Hálá-adó és Efedező Imádságnak velem edgyüt buzgóságos el-mondására fel-költelek: ha lehet minyájan nagy Lelki öröme és vig-tombolásra inditalak, mert akarnám, hogy még a' néma Kövek-is ugrándoznának. A' dig pedig Hármat szóllok még, noha abban a' Háromban ismét fok Háromnak kellett lefni.

(aa.) Szóllok ön *JEHOVA*, ditső Szent Háromság! Te-Hozzád e' Néppel egybe, vagy ennek képében, mely tsak a' Te Néped. Imé tellyes szível lélekkel szájjal's minden tehetségünkkel tsak néked, kit egyedül-is illet, Szentellyük e' Templomot mi, kik magunk-is Te Élő Templomid vagyunk. Ne legyen idő, nap, még tsak órá-is, mellyen Igaz Tiszteleteden kiyül egyéb tisztelet menne itt véghez! Ne jöjjön bé ide soha-is idegen Nép idegen áldozattal! hanem tsak a' Te Néped hozza ide reggeli's estvéli Áldozatait, melyekben a' Te Lelked gyönyörködjék, és a' melyeket Menei óltarod' Tüze meg-is égessen!

(bb.) Másod rendben már *Inscriptziokat* adok e' Templomnak, de *írást* bagyok mind azokon-is, valakik's valamik ehez tartoznak. Ki-mégyek azért e' Katédrából most elmém-mel, meg kerü-

löm, el-nézem kívül belől ez egész Templomot, 's ofztán meg-álván e' mellet, (I.) Ezt irom ez egészre a' *Jéremiás Prófétiajából VII: 4.* de nem bünsös ditsekedéssel, hanem nagy lelki örömmel: *Az Urnak Temploma! Az Urnak Temploma! Az URnak Temploma! Templum Tri-Unitatis! Szent Háromság' Temploma* ez. Ezt irom ismét: *Ez Ház Imádságnak, Ez Ház Igaz Isteni egész Tísteletnek Háza.* Bétévén kívülről lábaimot mindenik Tornáztba, 's azokban-is meg-álván (II.) oda ezt irom a' LXXXIV. 'Sóltárból: *Az UR Háza' Tornáztiba való menetel' kívánságának miatta tsak nem el-fogyatkozik az én lelkem: Meg-álván az Ajtókban 's azoknak küszöbein, oda (III.) is-mét azon 'Sóltár szerént ezt irom: Bé-mégyek ob JEHOVA Házadnak Kapuin, 's ennek tsak küszöbeinél-is örömeztébb mulatok, mint sok ideig laknám a' bitetlenek gyülekezetében. Belyebb jöven a' küszöbökrol, e' szép Gyülekezetet el-nézem, 's azonban Ti-réatok minyájan (IV.) az Apostoli Tudomány szerént ezeket irom: Az URnak Népe vagytok ti és a' Szent Lélek' Temploma, Királyi Papság, Szent Nép, teremtetetek a' jóságos tselekedetekre. Végyetek Szent Lelket! (mely Istennek 's az ő Ajándékai' ki-tölttetetésének ma Innepe-is vagy) E' Lélek ujjá-sülő Lélek-is, ki közelebb e' Templom meg-ujjitatása alkalmatossággal-is arra serkent titeket, hogy meg-ujjuljatok elméiteknek valósága szerént, járván új életben süntelenül. Felétek fordulok Férffiak külön 's rátok. (V.) a' CXLVII. 'Sóltár szerént ezt irom: Nints kedve a' JE-
VAnak a' Férffiak gyorsaságában, hanem azt kedvelli, a' ki féli ötét. Estote ergo Viri! Légyetek hát erős férffiak az URnak erejében, nem a' ti képzelt jósagtokban; félyétek az Urat, badd gyönyörködjék az ő Lelke bennetek. Réatok hasonlóképen külön tekintek Asszonyi-Állatok, 's emlékezetre hagyom rajtatok. (VI.) ez Irást 1 Pét. III. Ob Asszonyi állatok! éke-
sek*

sek légyetek belől, ez ékeség ne alyon hajak' fodorításában 's buja
 köntösök' viselésében, hanem a' szto' alázatóságában, mert a'
 régi Szent Asszonyi-dílatok-is így ékesítik vala magokat, mint a'
 Sára-is. Térek már hozzátok különösebben-is Méltóságos
 Fő Consistorialis és Kurátor URAK! 's minek-előtte Inscripti-
 otiot hagynék Rajtatok, hadd beszélljek Lelketeknek valamit:
 Két oszlopotat igen nevezetefeket kéfzi tvén Salamon 1 Kir.
 VII. 21. azokat fel-állitá a' Templomban, egyiket hívá
 Jakinnak, a' másikat Bodzának, ide van tekintet Jelen: III.
 12. Erőtséget és Allandóságot-is téfzen az. Minden igaz Hi-
 veit, igaz dolog, ezzel ékesíti Isten, de néktek különösön-
 is tzi meretek ez, azért (VII.) Rátok ezt írom: Oszlopokká
 tett ISTEN Maga Házában, vagytok Ti mint meg anyi Já-
 kinok és Bodzok, ez, ez hát, és ezen kívül im ssemeitek előtt
 álló szép Kö Oszlopok-is intsenek Titeket arra 's ugyan unszollya-
 nak süntelenül, hogy bordonzátok okos, erős és bátor sível az
 ISTEN' Háza' térbeít, valamint im e' Materialis oszlopo-
 kon-is áll e' Templom nagyobb terhe. Már egy felet for-
 dulván e' Katédrában, ide a' Pap feje felibe (VIII.) a'
 Jerém: Ezek: Prófétiáiból, és Szent Pál 1 Tim: 's Tit: Le-
 veleiből ezt írom: Embernek Fija! vigyázzóul tettelek téged
 Népemen; vigyázz hát és kiálts, mint a' Trombita emeld-fel
 Bódát; taníts, ints, feddj sorgalmatoson alkalmas 's alkal-
 matlan időben; meg ne edd a' Nép' bűneit, egy-is el-ne vesszen
 úgy, hogy te azt előre meg-nem intette d volna, különben annak vé-
 réi kezeidből kérem vijsz a. Rektor! Mester-Kántor! Préceptor!
 Reátok 's vigyázástok alatt lévő férjfi 's leány Tanítványai-
 tokra írom ismét az ISTEN Beszéde szerént. (IX.) ezeket:
 Az Urnak félelme a' jó böltseségnek kezdeti. Fertek fiaim,
 meg-tanítlak titeket Isteni félelemre. Éneklő Lévi Fijai! ez
 (X.) Rajtatok az Inscriptio: Éneklek az én ISTENemnek,
 valámig élek, az Elöl-éneklőnek lantya és cziterája meg-zendül

az

az Urnak ditséretire s. a. t. 'Sólt: CXLVI. 2. s. a. t. Kórus és benned lévő Ifjuság! ne! mert (XI.) ez a' tiéd: Emlékezzél-meg iffiu a' te Teremtődről iffiuságodnak idején. Nem kell ISTENnek a' Vénség Kórajá, ha Ördögnek volt Szentelve az iffiuság virága; Beséld-meg hát Uram mit tégyenek az iffiak, hogy meg-örizzék Rendeléseidet. (XII.) Te kórus közepébe dízfesen bé-tétett Konfistorialis és Ékkléfiai Czimer! im rajtad van hiszem olvasható szép betűkkel az Inscriptio, ott van külön a' két Fő-Kurátoroknak, 12. Assessoroknak Papoknak s. a. t. rósás hathatós jelentésű Czimerek öfzve foglalva egy tsinos kerékségbe. Rád hát többet én sem írhatok, hanem csak azt mondom: Valakikre te mutat, feleljenek-meg azok a' rajtad lévő oktatásoknak jelentéseknek, óh feleljenek-meg! mert külimben abból a' falból, magad óh Czimer! néma lévén most, meg-fogsz szólalni, ki fogsz kiáltani a' Sámadásnak rettenetes napján, (XIII.) Te két kö-öfzlopotskákön, két Ajtók meg-nyílások felől álló két Persely! ez Írás maradjon rajtatok: A' KRISTUS által ellenetekben ül, Márk: XII: 41. 's jól nézi ki mit 's mitsoda indulattal vet belétek. Az a' jó Adakazó, a' ki lop, az az: kinek jobb keze el-lopja a' baltól az Alamisnát, 's nem tudja a' bal, mit tselekedett a' jobbik.

(cc.) Arra erefzkedem-le már, hogy meg-köszönnyem, a' mit illő meg-köszönni, ha illendőképen nem tudom-is ezt tselekedni. (1.) Felséges MARIA THÉRÉSIA, Kegyelmes Király és mi FEJEDelem Asszonyunk! A' Te Atyádnak, ditsőségefen Uralkodott VI-dik Károly Tsaszárnak neve maradjon böldög emlékezetben, kinek Uralkodása alatt 's Diplomás Engedelméből itt rakatott fel e' Templom' fala 's a' Torony. ISTEN áldotja légy Te-is Királyi és Tsáfzári szépen Virágzó egész Házaddal, kinek fedeled alatt ISTEN' Kegyelmeből mi itt most jó Békeségben nyugodván, így elő-mehe-
ténk

ténk Templomunk' *Meg-ujjításában.* Adjon az Ur tovább-is Birodalmadban nékünk lelki testi jó Békéséget, 's virágoztassa az Anyaszentegyházat. Az ellend most Hadakozó Hatalmaságokat-is békéltesse öfve veled, tévén azokat Barátiddá. Ne fadjon-el az Örökös Uralkodó Házadból. Oh légyen ugy, hogy Uralkodásod alatt az Igaz Isteni Tíztelet' Hajlékai czondollott állapottyokból mindenütt fel-kelhefsenek 's ugyan ujjak-is építettessenek: A' földi Sár-Koronát sokáig viselvén' földön, végre a' Királyok' Királya menyben Hervadhatatlannal váltsa-fel azt fámodra! (2.) MÉLTÓSÁGOS FŐ KONSISTORIALIS, és FŐ KURÁTOR URAK! ISTEN' rendeléséből ez *Ekklesiának-is TUTORAI!* e' Kis Izraéletsének-is *Szekerei's Lovagjai,* edes *ATTIAI!* Midőn 1757 Sz. Mihály Havának 4. napján e' Templom' dolgában magam mentem vala Hozzátok Követül N. Szeben Várofsába, éppen akkor vala Vállaitokon Hazánk' több Terhei között egy derekas Terhe, t. i. Felséges Afzfoynunkhoz viseltető *Homagiális Hüségteghez* 's kézf. Engedelmeskedésekhez képest a' *Spontaneum Mutuum repartitiojában* 's meg-adatásában és meg adásában a' K. M. GUBERNIUMMAL 's *Dietalis* Gyűléseledgyütt ekkor főzitek vala tanátsos Fejeiteket; üres válafrizál hát tsak ez okon-is hamar vizsá-küldhettek vala engem', de még sem tselekvétek, hanem ez *Ekklesiá'* Sz. igyekezetét helybe hagyván segillétek; az ISTEN' *Causájának* jó Patronussai, serény Elő-mózdítóí, bizony buzgó Zorobábeljei levétek. E' kívül most az Ország' és K. Gubernium Táblája mellől (kevés *Feridatok* lévén) nem különös Házaitokhoz, hanem ide ki-fáradni nem sajnállatok, sőt ugyan sietétek; Már itt-is fárafztyátok jó igyekezeteteket, pennátokat, tanátsos Fejeiteket még az eddig valónál-is nagyobb dologban, t. i. az *Ekklesiá'* Fundamentomos Dolgai körül, jól tudván Ti azt, hogy semmit ér e' szép Templom belső ékefség, jó Rend-tartás 's mindenekben jó Rend-tartatás-nélkül. Oh! légyen kedves Istennél 's gazdagon meg-jutalmaztatott a' Tj Atyai munkáságtok, álgya-meg Maradékaitokat-is Nemzetségről Nemzetségre; segillyen itt 's egyébütt-is Maga Háza' Dolgainak, Ditsiségének akadékok-nélkül elő-mozdítására, a' Haza' külső Terheinek-is hordózására. Oh adjon menyei Kintset e' Templomra tött költségeitek helyébe.

(3.) Nem különben *Ti több Méltóságos, Tekintetes s' egyéb Titulussal Jól-tévők!* Neveitek a' kegyes Adakozók' *Listájába* fel-iratván, emlékezetre tartatnak mind a' M. Fő, mind az itt lévő Konfistoriumok *Archivumába*. Légyetek Aldottak annak Nevében, ki Maga-is egéízen Áldás. Kegyeiséget tselekedtetek az ISTEN' Házával, de fel-is iratott Nevetek az égben. Ditsérjenek Jó-tselekedeteitek Titeket a' kapukban, igazítsanak-meg, e' Világ színe előtt amaz utolsó Napon, 's kifirjenek a' kegyelem' szerént való meg-jutalmaztatásnak helyére az égbe. (4.) *Fágarasi Réfor: egészEkklesiá! itt helyt-tartó Élöl-járóiddal, Dajkáiddal, (Oh Te BETH-LENKATÁ! édes Anyám, nagy Patrónám Koronám én Ekklesiáim! miért vetz Te mindenkor zabolát szájamra ilyen alkalmatósággal hogy az igaz Ditséretett Rád szabadon nem ruházhatom?) Nagygyaiddal, Veneiddal, Iffjaiddal, Szalgaiddal, Szolgáibiddal, Mester-Legényiddal, s. a. t. Az ISTEN' Lelke indita-fel Téged' e' bajos időben, mint régen a' 'Sidóságot. Ám buzgottál-is e' Templom' dolgában a' meszszebb lakozóknak, de itt-is minyájunknak tsudájára; buzgottál távolabb lévő fokaknak meg-szégyenítésekre kik azt, a' mit Te itt, nem tselekedték; és így buzgottál a' máj időben majd példa-nélkül; nem mások néked, hanem Te adtál másoknak jó példát, tsak követnék. Nem fájnállottad Pénzedet, Iga-barmaidat, kezeidet, lábaidat; egy szóval semmidet sem. Igaz beszéd ez, hízelkedés-nélkül voló oly Ditséret ez, melyel mind e' szent székbe, mint a' Krisztus' Itélő széke' eleibe mérek állani én, ki ezt így tudom, ugymint a' ki sokszor Pallérkodtam e' szent Ház körül 's tulajdon kezemmel-is tettem ha tsak valami munkátskát-is. Vagytok még olyak-is, (számban tartya ISTEN azokat) kik a' nyári-takarodásra, kenyér-keresésre való szorgosabb napokat-is e' Ház építésében töltitek vala. Vólták napok, mikor kelletén túl-is küldöttetek Apró-Mivefeket, kiket ezért viszsa-is botsátunk vala; és így e' tekintetben tiltani kellett Titeket az Adástól, mint vala Móses idejében a' dolog. 2. Mos: XXXVI. 5. Oh ISTENnek engedelmes Népe! óh Ti Jók! de óh én-is! hogy most enyi Fül' hallására ezt így kijelenthettem. Kedvelye a' JEHOVA a' Ti Kegyeiségtetek, de kedvelli-is, el-hidgyétek. Ti ily romlandó Házat építétek az*

UR-

UR-nak, Ő Számotokra romolhatatlant készített az égben. Birjátok azonban ezt-is Ti most Élők! számos esztendőig, birja Igaz Hitetek' Sorfos-maradéka valamig nap léfzen az égen. Segílyen az UR több jó munkára-is, 's most közelebb arra, hogy az itt lévő URi Máltóságokkal egybe-vetett vállakkal a' Templom' belső élő Köveit-is szép rendel rakhafsátok, minden durvállágokat Hibákat ki-pallérozhafsátok. (5.) *Kömvés és Áts-Mester-emberek!* Ditséretes a' ti jó, hűféges, tisztességes és serény Munkálódástok. Az UR áldjon-meg Titeket-is, és tegye mivetek után állandóva e' szent Alkotványt. Adjon *Bésdéli* és *Abóli* értelmet, valamikor ilyen szent munkában foglalatostok; egyebekben-is óh légyetek elő-menetelek! (6.) *Akarmi Rendü,* most itt lévő *Halgatóim!* Tiszteltsetek-meg Ti azzal a' Tisztességgel, melyet el-intézett ISTÉN az ő Nevét igazán Tisztelőknak, és Háza' Szeretőinek számokra.

Bérekeztés. No már, meg-halhatátok 's érthetétek minyájan-miket mondata velem 's általam ISTEN e' nagy Gyülekezetben. Ed-dig én szóllottam, Ti halgattatok; Szabadság adatig immár néktek-is, hogy szíves kívánságaitokkal, de lassu zugással 's mint egy magatok-ban ezt mondjátok mind ezekre: *Amen!* Én-is még szólok, de a' Ti képetekben-is (ugymint a' kiknek szájatok vagyok ISTENhez) a' tellyes szent Háromság' Egyet-len-egy ISTEN' Ditsőségére ujjab-ban, meg Háromszoroztatva pedig, és hathatós fel-kiáltással ezt mon-dom: *Amen! Amen! Amen! Mi-Atyánk 's a' t.*

*Az Amen, és Mi-Atyánk, el-mondása után e' serkentés
lött az URnak Szent Székiből:*

Nofza már Te *Lévítai Korus!* indítsd-meg Nyelved' Czite ráit, 's valamint régen a' Jérusálemi Templomnak Fundamentoma fel-vettetése' a' munka' folyása' és *Fel-sente.tetések*or éneklik vala örömmel a' Lévíták *Esdr: III. és VI.* ezt mondván: *Mert jó, mert mind örökké vagyon az ő irgálmassága,* úgy Te-is énekely ehez hasonlót.

Ekkor el-énekeltettek a' CXXXVI. 'Sóltárnak 1, 2, 3, 4. versei

Véghez menvén ez-is, azután így szóllott az Egyházi Szolga:

K K. H H. Kövessük végre-is a' régi jó Izraélitákat, kik a' Templom' *Fel-sentelesek*or 1 *Kir: VIII. Esdr: VI.* Hálá-adó Aldoza
E 2 tokat-

tokat vífznek vala az UR' oltárára. Mi most vigyük azt a' Hálá-adó, és Könyörgő okos Aldozatot ISTENünk' eleibe, mellyet ma parantsol 's kíván ö Felfége töllünk Uj Testamentomi Izraelétől. Kelyetek-fel azért, 's utánnam és velem együtt mondjátok buzgóságosón.

Templom' Fel-szenteléséhez szabott Hálá-adás és Könyörgés.

KÉly-fel ujra mi Ditsőségünk! buzdulatok-fel már végre-is Lelkeink! emelkedjete fel szíveink ISTEN' Nevének Hálá-adásfal való Magasztalására! Mostan, bizony mostan-is tsak Hozzád mégyünk óh JEHOVA! hogy meg-közfönyük Néked, a' miket velünk 's általunk tselekedtél; kérjük azokat, mellyeknek meg-adása nem ellenkezik Aka-ratoddal. Mostan ismét mostan-is segily-meg hát jó szándékunkban, és halgafd-meg Mago'ságidból.

Légyen Hálá-adás 's minden Tisztetés Felfégednek, ki a' bü-nös emberi nemzet közül Népet tisztitottál számodra, hova minket-is számláltál; Frigyet kötöttél azzal, melybe minket-is bé-avattál; igaz Esméretedre 's Tiszteletedre meg-tanitottad azt, hogy jól lenne örök-ké dóloda, de minket e' részben-is boldogokká tettél: mert igazán es-mérjük 's tisztellyük az Atyát, a' Fiut és a' Szent-Lelket. Mind a' Természeti jó Okoság, mind szent Beszéded helybe hadgya 's ditséri Vallásunkat, igazittya Tudományunkat. Oh mindenikünk' élete ha meg-felelne e' Tudománynak, ellene nem mondana e' jó Vallásnak!

Légyen Hálá-adás 's minden Tisztelet továbbra-is Néked, a' ki földünköt Békeféggel 's egyéb kívántató Jókkal meg-áldottad, Felséges Fejedelmünk' a' *MARIA THERESIA* Afzfzony' Uralkodása alatt nyugodalmat engedél Nemzetünknek; szomszéd Pogá-nyoknak 's más Idegeneknek ide való ellenséges bé-ütésektől meg-óltalmaztál. Kiváltképen, hogy Szent Igédnek 's igaz ISTENi Tisz-teletednek köztünk szabados folyást parantsoltál, 's midőn a' mái idő-ben-is a' Fegyverkezés' súlyos vífzontagságai miatt sok Tartomá-nyokban el-romlanak Tiszteleted' némely Helyei, itt még akkor-is azok épen állanak, a' meg-avultak helyre állítatnak, tiszteletedre meg-ékesítenek, nyilván *Fel-is Szenteltetnek*.

Légyen még-is Hálá-adás tsak Néked, ki e' mi Várasunkra 's különösön egész Ekklesiánkra Atyai-képpen vigyáztál; valamint ré-
gen

gen Jêrusálemről meg-mondottad, hogy azt választod Tiszteleted' Hellyéül, ugy ezt-is el-választád; valamint ott szent Hajlékot építettél e' végre, ugy itt-is félszket vere ez magának; sőt valamint amannak előbbszöri építésére, azután ujra lött készítettetésére-is találál éfszközöket, ugy lön éppen itt-is a' dolog, mert Zorobábel lelkével buzgó nagy Rendüekre, mint meg anyi ofzlopokra tetted Magad után ennek gondgyát; öket pedig Te kerefted, -el-is inditottad a' munka' kezdetésére folytatására. Kereftél 's találtál különösön-is olyat (a' Te választott Szolgáló-Leányodat URam!) ki az Elöl-járókkal és e' kösséggel, mint maga szerező lelki Attyafiával egybe fok testierötelenkedéseí között-is bé-jött Házadba, itt munkálkodott, itt pallérokodott, ide költött, távul- létiben-is itt dolgozott, mert dolgoztatott.

Nehéz vala az idő és a' Pénz szük; de Te Időnek URA 's Áldásoknak Atya! az Idött ugy folytattad, az építésre szükséges alkalmazásokat ugy ki-fizogáltattad, a' kevés költséget tsudálatoson ugy meg-fzaparitottad, néped' szívet meg-fszentelvén ugy a' ferény dolgozásra birtad, hogy a' távulabb lakóknak, sőt itt közelebb nekünk-is bámulásfunkra vólt az, okoz még most-is e' nagy munkának igen hamar e' tökéleteségre lött menetele tsudálkozást. Vettük éfszünkben mind ezekből, hogy a' Nép Tiéd, 's mindeniket igen kedvélled. Még azt-is Hálá-adó szível tsak Néked kőszönyük édes ISTENünk! hogy Építő-Mester-Embereket-is magunk előre való szorgalmatoskodása-nélkül ugyan önként Te vetvén előnkbe ide, értelmet 's igyekezetet adál nékiek mint régen *Béfsálemnek* és *Abóliábnak*; ezeket pedig a' mellettek lévő Pallérokkal, Apró-mivefekkel együtt eséstől, romlástól, szakadástól 's az emelés közben könnyen meg-eshető egyéb véletlen Nyomorékságtól meg-örzötted. Sőt mikor e' munka' derekább folyásának ideje alatt, szabad Uralkodásod szerezént Városunkra küldéd-is ama keferves *Vér-nyalya-béli Tsapást*, mely miatt fokban el-halának, fokban ismét ágy-fenekéhez szegeztetve kinlódtak feles Napokig, még akoron-is Mester-Embereink jó-vóltodból egésségesek vóltanak.

Mind fokak, mind nagyok, bizony mind tsudálatosok ezek a' mi fzeimeink előtt óh Irgalmas ISTEN! nagy és fok vólt e' munka, nagy és fok a' költés-is; de nagyobb és több vóltál minden időben 's vagy ma-is Te mi URunk ISTENünk! Tiéd a' Templom, Te-is munkálódál hát ezen, Te adakoztál, Te költöttél gazdag Kintsű ISTEN!

's valamint szállal régen a' Haggéus Proféta által, mondván: *Enyim az Ezüst és Arany*, ahoz képest Ditsőségedre onként meg-is vallyuk, hogy a' mit költöttünk a' Tiédből költöttük; a' mit a' kegyes Adakozóktól vettünk, azt-is elsőben, és melléje a' könyörülő szívet Te adtad vólt nékiek, hogy adakozhassanak szívek mellől jobb kezekkel, nem esvén hírével az ő bal kezeknek.

Kinek Szentelnök azért mi is már e' Templomot? tsak Neked *Ditsőséges Jehova Atya! Jehova Fiu! Jehova Szent Lélek!* Egyetlen-egy ISTEN! a' Te Tisztelteledre épült vólt, 's im most-is erre ekesítetett-meg Ez; Te lakozzál 's Te-is Tiszteltséssel hát itt. Nyiljatok-ki ti Kapuk Ajtok! hadd jöjjön-bé ide a' kegyelem' Frigy-Ládája. Ditsőséged' Fénye töltse-bé Uram ez egész Házat. Hivja tsak Nevedet segiltségül itt Néped ettől fogva mind végig. Tsak ama Hiteles s' minden versfengés-nélkül igaz ő és Uj Testamentomi szent Beszéd hirdettségék tisztán, hathatóson 's gyümölszözéssel itt, idegen és emberi Tudományok soha ne prédikáltattassanak itt; még ha a' menyei Angyal hirdetne-is valamit a' kívül 's az ellen, mely már meg-iratván megis-petsételtetett, *átok légyen!* ismét mondgyuk: *átok légyen az.* Tsak a' Kríftustól szereztetett szent Sákramentómok szolgáltattassanak-ki itt ugy, mint E' Szerző Ur rendelte; valaki az ellen akarna tselekedni, villogó két-élű Fegyverrel retentsék-el azt Angyalaid innen.

Mikor e' Te Népeddel jól téfzeffsz, 's az bé-hozza Hálá-adásának Áldozattyát, ekkor eslék-le ményből a' Tűz annak meg-emésztésére; mikor pedig vétkezvén ő, Te azt meg-itéled, ekkor-is hozd ide őtet, adj bűneiről igazán Vallást-tévő szókat ajakaira, töredelmes-séget lelkibe, 's Te ezt a' Könyörgést-is halgasd-meg onnan felyül. Ha mikor az Ég bé-záratik az Elsőzés előtt és ekkor e' Nép ide jö könyörögni Égi-Harmatért, Te meg-halgtván egeidből őtet, szálits 'Siros Elsőt e' földre, meg-tiltván a' Levegő-eket, hogy az Első helyett Jeget 's egyéb ártalmakat ne hulláson. Midőn Dög-halálnak, vagy Ellenségnek vagy egyéb Ítéleteknek távúlról hirit halván e' Nép, félelem fogja-el az ő szívet azoknak ide harapodzások iránt, de azonban ide jö imádkozni; Te Uram az ilyenkori imádságot-is halgasd-meg Szentféged' Hegyéről 's ne hozd ide a' tsapások közül egyiket-is. Midőn drágaság, vagy Sáska, vagy Tsere-bógár, Pestis, töb uralkodó Nyavalya, sőt egyéb-féle akármí Ítélet nyomná-is meg e' Népet, (mert tsak

tsak találz Te óh igaz ítéletű ISTEN! mindenkor okot a' büntetésre) de ez-is bé-jö ide Ortzád' engesztelésére; Te halgasd-meg ekkor-is ötöt, vedd-el a' Büntetéseket-is Rólla. Midőn el-jött a' Szülésre való idő, de az Anya nem szülhet, és könyörgés leszen itt azért ugy egyéb Betegekért-is. Könyörgés az Anyafzent-egyházért, az Országért, a' Fejedelemért, a' Magistratusért, az Ékkléfia' Kurátoraiért, Dajkáiért: egyéb akármi állapotban nyomorúságban lévőkért, Te mind ezt-is halgassad-meg Egeidből óh Egeknek Úra!

Imé mostan-is könyörgünk Felsőgednek ama titkos Házért az Ékkléfiáért, melyet a' Fő-Böltfséség épített hét Ofzlopokon, ő maga lévén ennek Fundamentomos-Szegelet-Köve. Légyen hát Békefség ennek kéréseiben, tsendesség Tornyaiban; légyen az ő terjedése a' Föld' minden hatáira: Oh légyen hamar, hogy minden Nemzetfég-gek fogják-meg a' Kristus' Köntösének Prémjét, tsókolyák lelkek' meg-hódolásának tsókjaival, mert tsak ő kenettetett-fel Királyfágra' Sionon az URnak Hegyén. Adj Áldást ez Orzágnak, ha tsak mostani Békeségét-is meg-erősítve tartsad-meg, ne légyen az, hogy valaki és valami ezt meg-háborítsa. Kiáltsd 's kiáltasd a' több Kerefsztyén Tartományokban-is enyi kerefsztyén vér' ki-omlása után: *Békeffég! Bék. Bék.*

Tartsd nagy gondot a' mi jó *Fejzdelmünkre*, a' Felsőges *MA. RIA THÉRÉSIA* Afzszonyra, kit Királyi 's Tsáfzárnésági Méltósággal-is meg-tiszteltél. Az ő életét hosszabbítsad, Fényes virágzó Házát áldgyad-meg minden jókkal. Országai 's Tartományai' óltalmazására, törvényes terjesztésére és Ditsőfégedre, vagy most fel-vett, vagy fel-véjendő Fegyverét szerentséltessed ISTEN! Kinek kezeidben vagyon a' Gyözedelem, és az Ellenfégnék meg fzegyenitetése. Birodalmának pedig minden Népét 's minket-is tarts engedelemben, hadd adhassuk-meg mind azt néki, valamivel tartozunk a' tsendes jó Lelki-esmérétét.

Szállyon bővféges Áldás Tölled ez Házában lévő Királyi *Guberniumra*, az egész *Magistratusra* az elsőbb, közép és alsóbb rendűekre. Áldgyad-meg a' *Fő-Consistoriumot* a' mi Atyáinkat, Fő Kurátorainkat, Ékkléfiáink', Kollégiomaink', Oskoláink' Or-állóit, Dajkáit; ugy tégy jól pedig vélek, hogy Tölled Istenek' ISTENétől, az-után a' Földi Hatalmasságtól vett hatalom szerént okossággal, Kegyesféggel 's éppen Atyai fzível elő-menetelesen hordozhassák Házad' terheit

terheit. Fizesd-még menyei Jutalommal, hogy ők távulról-is néznek re-
ánk, itt mostani meg-jelenésekkel-is építettek minkét eddig, építenek
most-is, ez az ő Istenes szándékok tovább-is. Algyad-meg több Pa-
tronusainkat, Pátronáinkat, Jól-tévőinket-is; soha el-ne felejtkezzél az ő
ide tett Adakozásaikról: adj menyieket a' földiek helyébe nékiek.

Különös-n-is meg-emliti Szólgáló Leányodatt UR-ISTEN! e'
Gyülekezet, mert Te-is mások felett különös Dajkájává titted ennek
ötet. ISTEN' Tsudája, de jó-téteménye-is hogy ő még itt Sátoroz. Ha-
talmas dolgaidat vitted általa véghez eleitől fogva 's most, oh most
folyosabb erőtelenedései között-is! vigyed tovább-is, mig Néked
tetzik. Mi életét kívánnók e' Leányodnak tovább-is még e' földön,
ő pedig éjjel nappal 's ugyan minden órában várván-várja 's színte
meg-epedve ohajtja a' bódog meg-csflattatás' óráját. Már Uram se
ő, se mi Felségednek semmiben-is módot nem szabhatunk, hanem
szent Akaratod alá botsátkozván néked meg-hódolt Lelkeinkel, arra
kérünk: Vidd véghez Leányodra nézve a' mi néked Ditsőséges, néki
idvefféges; 's mikor innen ki-kél, vidd-bé amaz Örökké meg-mara-
dandó Templomba, holott örökké éneklí a' Móses' és Bárány' Énekét.

Koronázd-meg Ez egész Ékkléfiát minden Jókkal. Kedveld
a' mit ő most néked Szentele, imé Ez Házat! Ültesd-bé ennek min-
den fzegeleteit igaz Fiaiddal Leányaiddal. Tsatöld egybe ezután-is az
ő sziveket, hogy meg-egyezett és meg-szenteltetett Indulatokkal dol-
gozhassanak Templomodnak mind külső mind belső Élő Kövei körül.
jutalmaztasd-meg kinek kinek Atyai Irgalmaassággal, ha tsak egy Fil-
lérkét hozott-is Szent Haylékod' építésére. Mind ezekben-is halgass-
meg minket, fogadd-el Hálá-adásainkat, tedd Szivedre Efedezéseinket
oh ISTEN! ki ülsz a' Menyei Fenyés Kérubimok között! Amen!
Amen! Amen! Mi - Atyánk 's a' t.

Ekkor már fel-serkentetett a' Kántor 's vele együtt az egész szent

GYÜLEKEZET az Éneklésre és el-énekeltetett a' - -

CXXII. 'Sóltár. Az alatt az Egyházi Szolga állott a' Szent
Székben 's Énekelt a' Gyülekezettel egybe. Mely
Éneklésnek-is vége lévén, így Szóllott:

Szerelmes Halgatóim! ha jól öfzve olvassuk 1. Kir: VIII. 2 Krónika:
VII. és Esdr: VI. ónnan ezeket tanulhattyuk-ki. Hogy a' Tem-
plom

plom Hálá-adó Könyörgéssel-is Fel-szenteltetvén, azután ezek-is véghez mentek: 1. Salamon a' Népet meg-áldotta, az-után a' Nép nagy örömmel ment-el. 2. *A' Léviták kiértöltek* 's nagy örömmel ekkor-is el-mondoták: *Mert jó, mert meg-marad: 's a' t.* Nó azért óh szent Gyülekezet! én-is Reád lehellem, hathatós szóval, de fzíves kívánsággal-is Reád téfzem a' Papi-Áldást Salamonnak Szent Lélek által illetett Szavaival-is 1. Kir. VIII. 55-61. szerint, de azokkal-is melyek olvastatnak 4. Mós: VI: 24-26. Te pedig Éneklő Lévitai Kórus! mihelyt hallod, hogy az *Ament* szájamból ki-botsátottam, azonnal ismét kezdjed énekelni ezt: *Mert jó, 's a' t.* és énekely mind addig, mig e' nagy Gyülekezet kitakarodik innen, söt addig, mig Ti magatok-is tsendes lépéssel a' külső kerítés kapujához juttok; hadd gerjedjen-fel inkább-is a' Jehovában való örömünk; söt hadd légyen innen-is nyilván való, hogy mi valamit e' Templom' *Fel-sentelesében* véghez vittünk, mind azt ISTEN' Könyvéből tanultuk, és az igaz Izrael' példáját követtük ebben.

Papi-Áldás, melyel el-botsátatott az URnak Népe.

Aldott légyen az UR, ki nyugodalmat adott e' Népek. Légyen ezzel az UR, 's soha el-ne hadja ezt. Hajtsa Magához ennek szívét, hogy meg-örizze minden Parantsolatait. Ezek a' Beszédek, valamelyeket az URnak szolgája szólla e' szent Székből, és a' mellyekre az UR' Népe-is *Ament* monda, légyenek mindenkor az UR' Ortzája előtt, hadd tudja-meg azt minden, hogy tsak a' JEHOVA az igaz ISTEN, és mi minyájan ő Népe vagyunk. *Még-is szóllok 's Áldalak Titeket mondván:* Aldgyon-meg Tégedet Maga Népét az UR, és örizzen-meg Tégedet. Világosítsa-meg az UR az ő Ortzáját Te-rajta és Konyörüllyön Te-rajta. Fordítsa az UR az ő Ortzáját Te-réád és adjon Békesféget Te-néked Amen! Amen! Amen!

Itt végre-is Énekeltetett a' CXXXVI. és CL. 'Sóltár,
mig a' Gyülekezet el-takarodott.

Ditsőség ISTENnek Amen!

